

Stockholm den 15 maj 2026

R-2026/0451

Till Kulturdepartementet

Ku2025/01252

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 16 februari 2026 beretts tillfälle att yttra sig över delbetänkandet Distribution av radio och tv i det nya medielandskapet (SOU 2025:116).

Sammanfattning

Advokatsamfundet tillstyrker i huvudsak utredningens förslag om framhävandeskyldighet för innehåll av allmänintresse vid internetdistribution. Advokatsamfundet instämmer i att fokus måste vara internetdistribution, givet den strukturella övergång som sker på distributionsmarknaden.

I en mediemiljö präglad av desinformation och påverkanskampanjer är det angeläget att allmänheten kan nå opartisk och saklig information via internet. Vad gäller lagförslagen i förhållande till direktivet om audiovisuella medietjänster (AV-direktivet), ifrågasätter Advokatsamfundet om all programverksamhet som bedrivs av public service-bolagen utan vidare kan anses utgöra innehåll av allmänintresse. Att utesluta visst innehåll skulle dock medföra gränsdragningsproblem och göra regleringen svårare att tillämpa. Advokatsamfundet bedömer att det ur förutsebarhets- och proportionalitetssynpunkt är rimligt att, såsom utredningen föreslår, låta framhävandeskyldigheten omfatta hela public service-bolagens utbud.

Vad gäller delegationen till Mediemyndigheten att meddela föreskrifter är det av avgörande betydelse hur dessa formuleras. I nuläget är det problematiskt att det inte framgår hur skyldigheten konkret ska efterlevas, och att sanktioner kopplas till en reglering vars närmare innehåll ännu inte är känt. Det kommer att ta tid innan föreskrifter finns på plats och regleringen kan inte anses robust, förutsebar eller möjlig att följa förrän så skett. Direktivet ger i sig ingen närmare ledning, utan anger enbart att medlemsstaterna får vidta åtgärder.

Advokatsamfundet anser att det är angeläget med tydliga och proportionerliga kriterier för kontroll och uppföljning av framhävandeskyldigheten samt att allmänna råd tas fram i god tid. Handläggningstider och Mediemyndighetens faktiska möjligheter att ta sig an tillsynsansvaret påverkar rättssäkerheten. Framhävandeskyldigheten innebär en begränsning i företags bestämmanderätt, men behovet av att befolkningen enkelt ska kunna hitta innehåll av allmänintresse bedöms väga upp. Advokatsamfundet anser att utredningen borde ha utrett integritetsfrågorna vid internetdistribution vidare.

Advokatsamfundet tillstyrker förslaget att Myndigheten för civilt försvar, tidigare MSB, ska stödja Post- och telestyrelsen (PTS) som beredskapsmyndighet avseende säkerheten i distributionen av media över internet.

Advokatsamfundet har ingen erinran mot förslaget att fordonsförordningen kompletteras med en skyldighet att också tillse att nya bilar och bussar som säljs eller hyrs ut i Sverige, även kan ta emot och återge radiotjänster som tillhandahålls analogt.

Synpunkter

Lag om framhävande av medietjänster av allmänintresse

Marknät kontra internetdistribution

Förslaget till lag om framhävande av medietjänster av allmänintresse måste ses mot bakgrund av den strukturella förändring som sker på distributionsmarknaden.

Marknätet har fördelar, men rent faktiskt sker en övergång till internetdistribution.

Advokatsamfundet instämmer i utredningens bedömning att fokus måste vara internetdistribution.

Demokrati, mediefrihet och yttrandefrihet

Advokatsamfundet instämmer i utredningens bedömning att behovet av att framhäva radio- och tv-program av allmänintresse är starkt motiverat i ett demokratiskt samhälle. I en mediemiljö präglad av individualiserad medieanvändning, desinformation och påverkanskampanjer är det angeläget att säkerställa att opartiskt och sakligt innehåll – inte minst public service – är lätt att hitta och ta del av. Det är positivt att regleringen syftar till att nå allmänheten med information via internet, vilket alltmer utgör den primära distributionskanalen. Förslaget förankras i AV-direktivet, den europeiska mediefrihetsförordningen (EMFA) och artikel 11 i EU:s rättighetsstadga, vilket ger det en solid rättslig grund.

Public service-uppdraget och trovärdighet

För att framhävandeskyldigheten ska fylla sitt syfte krävs att public service verkligen uppfyller kraven på att präglas av det demokratiska statsskickets grundidéer, principen om alla människors lika värde, den enskilda människans frihet och värdighet samt att verksamheten utövas opartiskt och sakligt samt med beaktande av en vidsträckt yttrandefrihet och informationsfrihet. Vidare krävs att det också uppfattas så av allmänheten. Det är en viktig roll och ett mycket stort ansvar som public service har, och det finns diskussioner om public service verkligen uppfyller sin tilldelade roll.

Utredningen menar att hela utbudet från SVT och SR är av sådant innehåll att det är av allmänintresse och därmed ska framhävas. Advokatsamfundet ifrågasätter om denna bedömning fullt ut överensstämmer med AV-direktivets syfte. Nyheter och myndighetsinformation är givetvis av allmänintresse, men det finns andra delar av programutbudet som inte nödvändigtvis uppfyller samma krav. Public service konkurrerar i vissa delar av sitt utbud direkt med kommersiella aktörer och frågan är om sådant innehåll kan anses motivera framhävande. Samtidigt konstaterar Advokatsamfundet att om visst innehåll skulle uteslutas från framhävandeskyldigheten, skulle regleringen bli avsevärt mer komplicerad att tillämpa och mindre förutsebar för de aktörer som lyder under den. Mot denna bakgrund bedömer ändå Advokatsamfundet att det är proportionerligt att, såsom utredningen föreslår, låta framhävandeskyldigheten omfatta hela public service-bolagens utbud. Utredningen borde dock ha analyserat och kommenterat denna avvägning mer utförligt i betänkandet.

Mediemyndighetens utökade ansvar

Utredningen föreslår att Mediemyndigheten ges tillsyn över framhävandeskyldigheten, med möjlighet att meddela förelägganden förenade med vite samt befogenhet att besluta om vilka medietjänster för ljudradio eller tv som är av allmänintresse i enlighet med lagförslaget och därmed efter ansökan till och beslut av Mediemyndigheten ska framhävas – liksom att återkalla sådana beslut. Mediemyndigheten ska vidare bemyndigas att meddela föreskrifter om framhävandeskyldigheten. Det initiala kostnadsbehovet beräknas till ca 1,5 miljoner kronor per år under två år.

Advokatsamfundet har betydande farhågor kring dessa förslag. Hur föreskrifterna formuleras är av avgörande betydelse för hur förutsebar regleringen blir för de aktörer som ska efterleva den. I nuläget är det problematiskt att sanktioner kopplas till en skyldighet vars närmare innehåll ännu inte är fastställt. Det riskerar att ta tid innan föreskrifter finns på plats och innan dess kan regleringen inte anses robust, förutsebar eller möjlig att följa. Att lagstiftningen skulle vara mer detaljerad är dock inte heller en framkomlig väg, eftersom en sådan reglering riskerar att snabbt bli obsolet i en tekniskt föränderlig miljö. AV-direktivet ger i sig ingen närmare ledning i denna fråga, utan anger enbart att medlemsstaterna får vidta åtgärder för att säkerställa framhävande. Mediemyndigheten får därtill ett betydande tillsynsansvar gentemot många aktörer som myndigheten i dag har begränsad kontakt med och saknar etablerade relationer till. Advokatsamfundet ifrågasätter om myndigheten har tillräckliga resurser och den sektorskunskap som krävs för att utöva den föreslagna tillsynen effektivt.

Kontroll och uppföljning av framhävandeskyldigheten

Det saknas tydliga riktlinjer för hur framhävandeskyldigheten ska mätas, utvärderas och kontrolleras. Ska Mediemyndigheten ha fri prövningsrätt i dessa frågor?

Advokatsamfundet anser att det är angeläget med tydliga och proportionerliga kriterier, samt att allmänna råd tas fram i god tid och innan regleringen träder i kraft. Görs inte det finns det risk för att rättssäkerheten påverkas negativt.

Rättssäkerhet

Det är positivt att det tydligt slås fast att skyldigheten inte får tillämpas om den strider mot yttrandefrihetsgrundlagen och att regleringens räckvidd är nationell.

Handläggningstider och den tid det tar innan beslut prövas av domstol bör beaktas och för denna fråga har det förstås stor betydelse vilka faktiska möjligheter som

Mediemyndigheten har att ta sig an detta ansvar. Som angetts ovan ser Advokatsamfundet problem för Mediemyndigheten att i vart fall inledningsvis uppfylla denna roll. Detta kommer att påverka rättssäkerheten negativt.

Näringsfrihet

Framhävandeskyldigheten innebär en begränsning i företags bestämmanderätt över sina egna tjänster. Undantaget för oskäligt betungande skyldigheter är rimligt, men det är viktigt att public service faktiskt ges den synlighet som regleringen syftar till.

Utredningen konstaterar att framhävandeskyldighet kan ge en oproportionerlig konkurrensfördel, men bedömer att behovet av att befolkningen enkelt ska kunna hitta innehåll av allmänintresse väger upp. Utredningen anser vidare att intresset av att värna mångfalden på den svenska mediemarknaden måste anses väga tungt. Flera kommersiella aktörer har uppgett att en reglering som inte inkluderar deras innehåll skulle påverka dem negativt och tv-operatörer har ifrågasatt proportionaliteten med hänvisning till att SVT redan framhävs i deras gränssnitt. Det bör även uppmärksammas att utländska aktörer såväl inom som utanför EU potentiellt kan få en konkurrensfördel, även om regleringen är EU-gemensam kan implementeringen variera mellan medlemsstaterna.

Skydd för individens integritet

Utredningen identifierar att övergången till internetdistribution strukturellt minskar anonymitetsskyddet jämfört med marknätet, då de globala teknikbolagens affärsmodeller ofta bygger på insamling av användares data. Advokatsamfundet noterar att denna fråga lyfts utan att kommenteras vidare. Det framstår som en brist att utredningen inte tar ställning till om det bör finnas en skyldighet att framhäva innehåll utan spårning eller vilka konsekvenser det kan få för individen om denne inte samtycker till datainsamling, men ändå vill ta del av allmänintresseinnehåll. Advokatsamfundet anser att detta borde ha kommenterats och utretts vidare. Skyddet för den enskildes integritet behöver därför adresseras mer utförligt inom ramen för den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet.

Förordning om ändring i förordningen (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för civilt försvar

Advokatsamfundet tillstyrker förslaget att Myndigheten för civilt försvar, tidigare MSB, ska stödja PTS som beredskapsmyndighet avseende säkerheten i distributionen av media över internet.

Förordning om ändring i fordonsförordningen (2009:211)

Advokatsamfundet har ingen erinran mot förslaget att fordonsförordningen kompletteras med en skyldighet att också tillse att nya bilar och bussar som säljs eller hyrs ut i Sverige, även kan ta emot och återge radiotjänster som tillhandahålls analogt. Detta mot bakgrund av den enligt utredningen begränsade räckvidden av Sveriges Radios och kommersiella aktörers DAB-sändningar, liksom osäkerheten avseende utbyggnaden av denna.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander